

Yrka även arvode för att bevaka rätt

Bevaka rätt är mer än du tror! Och bevaka din rätt att få det!

Nu i dessa tider av inlämnade av årsredovisningar kan det vara värt att påminna om att yrka arvode på rätt sätt och för det vi har rätt att yrka för som exempelvis rättsområdet "bevaka rätt". Ett område vi ofta låter passera utan varken yrkande eller beviljat arvode från överförmyndarnämnderna. Här måste vi bli bättre.

Som Ställföreträdare ingår ofta i uppdraget att bevaka rätt. Ett område som enligt rekommendationerna, enligt SKR:s cirkulär (tidigare SKL), ska arvoderas per timma. Ofta tror vi och tolkar arvodesbeskeden i efterhand som att vi som Ställföreträdare enbart får 10% för sörja för person och 10% för förvalta egendom men inget för att bevaka rätt. Orsaken är att vi är helt enkelt för dåliga att yrka arvode på detta rätts- och arvodesområde. Vi har rätt att yrka arvode för en rad saker som vi inte riktigt tänker på som går in under begreppet "bevaka rätt". Och överförmyndarnämnderna låter detta passera utan vi får något trots att vi egentligen har rätten på vår sida.

Det kan vara att yrka arvode för att söka eller ompröva bostadsbidrag, bostadstillägg, merkostnadsersättning, ansökan om förbehållsbelopp för hemtjänstavgift och omprövning av densamma, bevaka rätt i ett försäkringsärende gällande en hemförsäkring, husförsäkring eller personförsäkring. Det kan även gälla rätten till sjukpenning, sjukersättning eller aktivitetsstöd. Även pension och liknande går under detta begrepp bevaka rätt. Självklart ingår bevaka rätt i ett dödsbo åt en huvudman eller vid försäljning av en fastighet eller tvist med ett inkassobolag, Skatteverket eller vad det nu kan vara. Ligger huvudmannen i tvist med sin hyresvärd eller bostadsrättsförening är även det solklara fall att yrka timersättning för bevaka rätt. Även kontakter med advokater, domstolar eller närvaro i tingsrätter rent allmänt och i synnerhet om anhöriga eller huvudman begär omprövning av ett godman- eller förvaltarskap. Listan kan säkert göras längre men detta är några exempel vi som gode män/förvaltare har rätt att yrka arvode för.

Det vi ska göra är att yrka arvode för det vi verkligen gör. När vi gör det ska vi hänvisa till SOU 2004:112 och både SKR:s cirkulär 07:74 av 2007 och det som nu gäller cirkulär SKR 18:7. Ovan beskrivna händelserna går under något som kallas "enstaka händelser" och som det står "lämpligen arvoderas per timma". Våra insatser ska vara "skäligen påkallade" och vårt yrkande ska innehålla "betydande mått av idealitet". Alla dessa kriterier uppfyller vi om vi exempelvis yrkar 2 timmar á 200 kr för en bostadsbidrags/bostadstilläggsansökan eller 3 timmar för en merkostnadsansökan som är lite mer komplicerad att göra för att bara nämna två fall.

Det står både i SOU 2004:112 och SKR 07:74 av 2007 " att arvoden inte får sättas så lågt att det blir svårt att behålla och rekrytera Ställföreträdare". Alla citat ovan ska vi använda och hänvisa till när vi yrkar arvodet till nämnden och sedan i tingsrätten. Det är de så kallade lagliga grunderna.

Troligen, men inte alltid, kommer nämnden att inte bevilja yrkandet. Oftast av slentrian och okunskap hos handläggarna. Överförmyndarnämnden kommer att hänvisa till skrivning i omfattning av sörja för person "att vi ska se till att de får de bidrag de är berättigade till" och att söka/bevaka rätt ingår i de 10%-en där. Men detta är fel då själva ansökningsförfarandet är något helt annat och sker under begreppet "bevaka rätt". Får ni avslag måste nämnden skriva en motivering till detta i arvodesbeslutet enligt Förvaltningslagen. Varför det? Jo, en medborgare måste ju veta varför ett myndighetsbeslut går emot dem så att de kan överklaga grunderna till myndighetsbeslutet. En demokratisk rätt alltså. Rättssäkerhet kallas det.

Får du avslag eller det som vanligast är att man nonchalerar yrkandet helt i arvodesbeslutet ska du överklaga. Att överklaga ett arvodesbeslut är enkelt. Det ska ställas till den tingsrätt som står i

arvodesbeslutet och skickas antingen in per mejl eller brev inom 3 veckor efter att du fått det till handa. Det behövs bara några rader i ett överklagande och du kan antingen enbart låta tingsrätten avgöra ärendet på handlingarna som det heter eller begära muntlig förhandling. Att begära muntlig förhandling gör du genom att begära muntlig förhandling redan i inlagan och då hänvisa till "Europakonvention och att du vill göra sin stämna hörd" som det heter.

Det går även bra att begära vittnesförhör, under ed, med relevanta personer. Domstolen kommer då först, innan förhandlingen sker, pröva om man kommer bevilja vittnesförhör eller inte och begära in något som kallas "bevistema" i förväg av dig. Det betyder att du ska motivera varför denna person ska höras och varför det är så viktigt. Det är så klart även bra att skicka in kopior på relevanta handlingar, dagboksanteckningar eller mejllistor som bevisning rent allmänt. Det råder fri bevisning i Sverige så ta med det du tycker är relevant och som stödjer din sak.

Skulle det bli muntlig förhandling är det alltid mycket viktigt att "hänvisa" till olika skriftliga handlingar och bevis som man åberopar under rättegången, då rätten ofta går på slentrian och jämställer sådana här mål med brottmål där den så kallade "omedelbarhetsprincipen" (i rätten) mycket viktig. I sådana här mål glöms ofta den skriftliga bevisningen bort eller nonchaleras ibland av okunniga domare.

=====
En överklagan kan se ut på följande sätt

XX tingsrätt

XX stad

Jag överklagar härmed överförmyndarnämnden i XX-stads arvodesbeslut av 2020-xx-xx gällande Kalle Karlsson då jag tycker att arvodet gällande sörja för person/bevaka rätt/förvalta egendom (välj själv område) är oskäligt lågt. Det var ett mycket omfattande uppdrag långt över normalfallet där nämndens arvodering i sitt arvodesbeslutet inte speglar mina arbetsinsatser utifrån de arvodesregler som gäller. Alla mina insatser var skäligen påkallade och mitt yrkande innehåller betydande mått av idealitet. Enligt SOU 2004:112 och SKR 07:74 får inte arvoden sättas så lågt att det blir svårt att behålla och rekrytera Ställföreträdare. Jag yrkar därför att mitt ursprungsyrkande med 20 timmar á 200 kr (eller 20% eller 30%) ska bifallas. Jag vill även att rätten prövar skäligheten i timarvodet på 200 kr per timma i sig är skäligt då det sattes redan 2007 och inte är indexerat som övriga schablonersättningar och att det borde skrivas upp med prisbasbeloppsutvecklingen från 2007 till i dag med XX % som övriga ersättningar görs (2019 års prisbasbelopp delat med 2007 års prisbasbelopp ger procentsatsen som du ska yrka). Grundprincipen i Föräldrabalken är att ersättningen till Ställföreträdare ska vara skälig.

Det uppfyller inte nämndens beslut. Jag begär muntlig förhandling enligt Europakonvention för att göra min stämna hörd. Jag ber att få inkomma med kompletterande handlingar senare.

XX-stad och datum

namn

=====
En sådan här överklagan kan du skicka per mejl senast på 21 dagen efter att du fått arvodesbeslutet i din hand till överförmyndarnämnden, så sent som fem minuter i 12 på natten. Då tvingas nämnden att vidarebefordra den skyndsamt till tingsrätten.

Det tar kanske 1-2 månader innan fallet kommer upp och under tiden kan du i lugn och ro ta fram övrig bevisning och tänka över/skriva en kompletterande inlaga.

Lycka till!